

Številka: 40122-0864/2013-44
Datum: 20. 5. 2013

DRŽAVNI SVET
Mitja Bervar, predsednik
Šubičeva 4
1000 Ljubljana

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	21-05-2013
Šifra:	460-01/13-5/4
Povezava:	010-10/13-25
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

ZADEVA: Pobuda državnega svetnika Draga Ščernjaviča v zvezi z negospodarnim in zaskrbljujočim delovanjem uprave Vzajemne d.v.z. v škodo zavarovancev Vzajemne

Spoštovani,

Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija) je dne 19. 4. 2013 prejela Vaš dopis št. 460-01/13-5 z dne 17. 4. 2013, s katerim ste nam posredovali pobudo državnega svetnika Draga Ščernjaviča v zvezi z negospodarnim in zaskrbljujočim delovanjem uprave Vzajemne d.v.z. v škodo zavarovancev Vzajemne (v nadaljevanju: pobuda državnega svetnika), ki jo je Državni svet Republike Slovenije obravnaval na 6. seji dne 17. 4. 2013 in jo podprl.

Agencija je pobudo državnega svetnika proučila in vam v nadaljevanju posreduje svoja stališča. Ker se pobude in vprašanja s podobno vsebino pogosto naslavlja na Agencijo, Vam uvodoma predstavljamo splošna stališča, ki se navezujejo predvsem na način in obseg delovanja Agencije, v drugem delu odgovora pa komentiramo konkretne navedbe v pobudi državnega svetnika.

Uvodoma poudarjamo, da osebe, ki jih omenjate v pobudi, niso bile ali niso več zaposlene na Agenciji, oziroma v okviru organov Agencije ne zasedajo nobenih vodilnih položajev. Dr. Mihaelu Permanu je konec leta 2011 potekel mandat in na njegovo mesto je Državni zbor imenoval novega direktorja Agencije. Agencija kot organ nadzora ne more odgovarjati na vprašanja zakaj določene osebe določenih dejanj niso izvedle, ali so jih izvedle pomanjkljivo, kot tudi ne more komentirati razlogov in vzrokov za odločitve posameznih oseb. Agencija v okviru svojih pristojnosti lahko zgolj komentira dejanja ali odločitve Agencije v preteklosti na osnovi pravnomočno izdanih odločb, sklepov in drugih dokumentov ter na osnovi dokumentov, ki so v posameznem postopku podlaga za posamično odločitev Agencije.

Prav tako bi želeli uvodoma pojasniti status posameznih odločitev Agencije. Agencija odloča v posamičnih zadevah na osnovi določb Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 99/10, uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: ZZavar) ter na osnovi Zakona o upravnem postopku. Organ odločanja Agencije je Senat Agencije, ki odloča o izdaji odločb, sklepov in odredb. Proti odločbam Agencije ni pritožbe (273. člen ZZavar), proti odločbam Agencije pa je dovoljeno začeti postopek sodnega varstva (282. člen ZZavar) Agencija tudi ne more obnoviti postopkov, ki so bili končani s pravnomočno odločbo. ZZavar

a

namreč v tretjem odstavku 266. člena eksplicitno določa, da v postopku odločanja Agencije ni mogoče zahtevati vrnitve v prejšnje stanje niti vložiti izrednih pravnih sredstev. Izjemo predstavlja le četrti odstavek istega člena, ki določa, da je ne glede na določbo tretjega odstavka 266. člena, v postopku odvzema dovoljenja, ki ga je izdala Agencija, dovoljena obnova postopka, vendar samo zaradi novih dejstev in novih dokazov in če je predlog za obnovo postopka vložen v roku enega leta od pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja. V kolikor posamezna stranka postopka meni, da je bila v postopku odločanja ali na osnovi odločbe oškodovana lahko sproži ustrezne postopke proti članom senata Agencije. Slednji za svoja dejanja odgovarjajo, če se jim dokaže, da je škoda povzročena namenoma ali iz hude malomarnosti. Takšnih postopkov proti članom senata ne more začeti Agencija, temveč lahko postopek pred pristojnimi organi sproži oškodovana stranka.

Agencija oziroma Senat Agencije je organ, ki odloča in ne more izpodbijati lastnih sprejetih odločitev, ne glede na to ali gre za isto ali drugo sestavo Senata agencije.

Agencija mora pri svojem delu upoštevati določbe ZZavar, ki določajo način in vsebino delovanja Agencije. Naloga Agencije ni v nadziranju, preverjanju ali reviziji poslovnih odločitev posameznih družb, slednje je naloga ustreznih korporativnih organov teh družb, prav tako Agencija ni pristojna ali odgovorna za izjave posameznikov, ki s svojimi izjavami ne zastopajo Agencije.

Agencija je pri izvrševanju svojih nalog in pristojnosti samostojna in neodvisna. Agencija in člani njenih organov pri opravljanju nalog določenih z ZZavar ali drugih zakoni, niso vezani na sklepe, stališča ali navodila državnih ali katerih drugih organov. Nadzor nad poslovanjem Agencije opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije, in sicer opravlja na osnovi 265. člena ZZavar nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, gospodarno in učinkovito rabo sredstev Agencije.

V nadaljevanju Agencija predstavlja svoja stališča glede obeh pobud državnega svetnika.

Ad1

V pobudi državnega svetnika je zapisano, naj se Agencija pisno izjasni glede primernosti imenovanja Mihaela Permana v nadzorni svet Zavarovalnice Triglav, d.d., Ljubljana ter ustrezno ukrepa v smeri zavrnitve imenovanja Mihaela Permana na mesto člana nadzornega sveta.

Agencija ne more zavrniti imenovanja Mihaela Permana na mesto člana nadzornega sveta. Člane nadzornih svetov, ki so predstavniki delničarjev, imenuje oziroma voli skupščina družbe (prvi odstavek 274. člena Zakona o gospodarskih družbah, Uradni list RS, št. 42/06, v nadaljevanju: ZGD-1). Prav tako Agencija ne podeljuje dovoljenja za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Predlagatelji in skupščina morajo pred glasovanjem skrbno preveriti kandidata, in sicer mora kandidat poleg pogojev, ki jih določa ZGD-1 izpolnjevati tudi pogoje, ki jih za člana nadzornega sveta opredeljuje ZZavar. ZZavar tako v poglavju 2.2.5. določa, da je za člana nadzornega sveta zavarovalnice lahko imenovana oseba, ki je ustrezno strokovno usposobljena in ima lastnosti in izkušnje, potrebne za nadziranje poslov zavarovalnice, oseba, ki ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepne kaznivega dejanja ali zaradi v zakonu naštetih kaznivih dejanj povzročenih iz malomarnosti (2. točka prvega odstavka 24. člena ZZavar) in ki v preteklosti ni bila član uprave podjetja, nad katerim je bil začel postopek prisilne poravnave, prisilne likvidacije, stečaja ali izredne uprave. Za člana nadzornega sveta zavarovalnice se šteje, da je ustrezno strokovno usposobljen in ima lastnosti in izkušnje, potrebne za nadziranje poslov zavarovalnice, če ima najmanj štiriletne izkušnje pri vodenju ali nadziranju poslov družbe primerljive velikosti ali dejavnosti kot zavarovalnica oziroma drugih primerljivih poslov ali če je ta oseba strokovnjak na teh področjih.

Agencija ne izdaja dovoljenj za člane nadzornega sveta zavarovalnice, ima pa možnost preverjanja izpolnjevanja pogojev (kot so navedeni zgoraj), vendar šele po tem, ko je posamezni član nadzornega sveta zavarovalnice imenovan. V kolikor Agencija ugotovi, da posamezni član nadzornega sveta zavarovalnice ne izpolnjuje zgoraj navedenih pogojev, lahko od uprave zavarovalnice zahteva, da skliče skupščino zavarovalnice in predlaga razrešitev spornega člana. Enako bi Agencija ukrepala v primeru, če bi

ugotovila, da posamezni član nadzornega sveta zavarovalnice krši dolžnosti, ki mu jih predpisuje ZZavar (če član ne nadzira primernosti postopkov in učinkovitosti delovanja notranje revizije, če ne obravnava ugotovitve Agencije, davčne inšpekcije ali drugih nadzornih organov, če ne preverja letnih in drugih finančnih poročil, če ne izdela pisno poročilo za skupščino, če ne obrazloži skupščini delničarjev mnenje k letnem poročilu notranje revizije in k letnemu poročilu zavarovalnice, če Agencijo ne obvešča redno o vseh v zakonu opredeljenih okoliščinah, kot je na primer njegovo imenovanje v drugih nadzornih organih in podobno...).

Agencija v okviru svojega dela preverja ali posamezni člani izpolnjujejo vse zgoraj naveden pogoje za člana nadzornega sveta zavarovalnice. Preverjanje izpolnjevanja pogojev posameznega člana nadzornega sveta pa Agencija ne more komentirati.

Nadalje je v pobudi navedeno naj Agencija obnovi postopek o imenovanju izredne uprave na Vzajemni, ki je bil izpeljan na podlagi lažnega pričanja Ivana Sepaherja.

Agencija je dne 23. 10. 2009 v Vzajemni, zdravstveni zavarovalnici d.v.z., Ljubljana (v nadaljevanju: Vzajemna) na podlagi prvega odstavka 185. člena ZZavar, odločila o ukrepu izredne uprave. V postopku odločanja je bilo ugotovljeno, da v Vzajemni niso obstajali pogoji za nepristransko, objektivno, predvsem pa neodvisno in učinkovito opravljanje nalog nadzora nad vodenjem poslov Vzajemne. Zaradi ravnanj in opustitev nadzornega sveta in uprave Vzajemne, nadzorni svet Vzajemne ni mogel nepristransko, objektivno in neodvisno opravljati nalog nadzora nad vodenjem poslov Vzajemne, oziroma drugih nalog, ki izhajajo iz določb ZZavar in ZGD-1, s čimer bi nadaljnje poslovanje Vzajemne lahko ogrozilo varnost članov Vzajemne kot zavarovalcev in zavarovancev. Agencija je pred uvedbo izredne uprave skrbno pretehtala vse dokaze, ki so bili podlaga za izrek navedenega ukrepa in izvedla tudi potrebna zaslišanja. Senat Agencije je sprejel Odločbo o izredni upravi potem, ko so bili zbrani potrebni dokazi, ki so navedeni ukrep upravičevali.

Agencija je bila obveščena o postopku proti Ivanu Sepaherju, na osnovi katerega je prišlo do umika izjave. . Agencija je po prejemu te informacije zadevo proučila, predvsem v razmerju Agencije do gospoda Ivana Sepaherja in ugotovila, da proti gospodu Sepaherju ne more uporabiti ustreznih pravnih sredstev. Ne glede na to je pomembno navesti, da ukrep nadzora, ki je bil sprejet z odločbo 23. 10. 2009 (Odločba o izredni upravi) ni bil osnovan zgolj na pričanju Ivana Sepaherja, temveč tudi na drugih dejstvih in dokazih, katerih veljavnost nikoli ni bila ovržena.

Prav tako kasnejše sodbe in sodne poravnave, ki so bile izdane, oziroma sklenjene po dokončnosti in pravnomočnosti Odločbe o izredni upravi, nimajo vpliva na Odločbo o izredni upravi, oziroma na možnost obnove postopka, oziroma uporabe drugih izrednih pravnih sredstev, saj tega ZZavar ne določa v primeru izdaje odločbe o izredni upravi.

Nadalje je v pobudi zapisano da naj Agencija izvede revizijo poslovanja Vzajemne s podjetjem Percepcija, ki je v lasti sina Ivana Sepaherja ter da na podlagi le te ustrezno ukrepa zoper odgovorne ter naj razišče ozadje neizvedbe revizij dejansko najbolj spornih poslov in izvajanja domnevno spornih poslov.

Pobuda se v tem delu nanaša na posle Vzajemne, torej na poslovne odločitve Vzajemne, ki so v skladu z ZZavar in ZGD-1 v pristojnosti uprave družbe, nadzor nad poslovanjem družbe pa je v pristojnosti nadzornega sveta družbe.

Dejstvo je, da je z Odločbo o izredni upravi z dne 23. 10. 2009 Agencija imenovala izredno upravo, v času izredne uprave pa je Svet Agencije opravljal naloge nadzornega sveta Vzajemne. Pri tem je potrebno razumeti, da je bila izredna uprava (in s tem tudi funkcija sveta Agencije v vlogi nadzornega sveta Vzajemne) časovno omejena, in sicer na obdobje 9 mesecev. V tem obdobju so bile poleg opravljanja poslov rednega poslovanja Vzajemne odpravljene številne pomanjkljivosti v poslovnih procesih Vzajemne

(povečane kontrole v procesih dela), posodobljene so bile normative ureditve določenih procesov za katere je izredna uprava presodila, da je to potrebno, izredna uprava je izboljšala pogoje dela notranje revizije, delovala je na pomembnih racionalizacijah stroškov, opravila je revizije nekaterih poslov, ki so jih sklepale predhodne uprave ter na tej osnovi vložila odškodninske tožbe zoper člane dveh preteklih uprav, in sicer za povrnitev škode, ki je bila povzročena s škodljivim ravnanjem članov uprav v predhodnih mandatih. Po izteku 9 mesecev je izredna uprava pripravila Končno poročilo o poslovanju Vzajemne, Senat Agencije pa je izdal odločbo o prenehanju ukrepa izredne uprave. Imenovana je bila nova uprava družbe ter nov nadzorni svet družbe. Vse nadaljnje revizije spornih poslov so v pristojnosti organov upravljanja in organov nadzora (nadzorni svet) Vzajemne.

V dodatno pojasnilo navajamo, da vloga Agencije ni preverjanje spornih poslov, spornih povezav, ponarejanja dokumentov in podobno kot je navedenov obrazložitvi k pobudi državnega svetnika. Vse navedeno je predmet obravnave organov pregona in sodišč. Kot tudi sami navajate v obrazložitvi pobude, je Policija na osnovi vprašanj Državnega sveta Republike Slovenije z dne 13. 3. 2012 odgovorila, »da preiskave predmetnih spornih poslov izredne in sedanje uprave še potekajo...«. Agencija kot nadzorni organ pa po potrebi oziroma na osnovi zahteve organov pregona pri teh postopkih sodeluje.

Ad2

Pobuda Državnega sveta je v tem delu pobuda Ministrstvu za finance in Ministrstvu za zdravje. Ne glede na to se Agencija opredeljuje do posameznih navedb v pobudi. Delno pa je Agencija na te navedbe odgovorila že v splošnem uvodnem delu tega odgovora.

Državni svet trdi, da Agencija v navedenih primerih ni pregledala poslovanje in ni ukrepala. Državni svet v tem delu omenja sporni projekt Solventnosti II v katerega naj bi bili vpleteno vodstvo Agencije, pomoč pri prenovi statuta Vzajemne, sporno imenovanje izredne uprave ter delovanje izredne in sedanje uprave.

Agencija ni organ, ki bi lahko preverjal vpletenost nekdanjih vodilnih Agencije v sporne posle na Vzajemni. Takšno preverjanje se sicer opravlja pred drugimi organi (pregona in nadzora), Agencija pa je organ, ki v postopkih, ki jih sproži oškodovana oseba, na poziv organov (pregona in nadzora) sodeluje. Agencija do sedaj nikdar ni zavrnila takšnega sodelovanja.

Glede večkrat omenjene sporne pomoči pri pripravi Statuta Vzajemne naj pojasnimo, da Agencija ni pripravljala in še manj pisala Statuta Vzajemne, nič nenavadnega pa ni, če se subjekt nadzora v teku priprave ključnih ali drugih dokumentov družbe posvetuje z Agencijo, saj je namen posvetovanja izogib potencialnim nesoglasjem v nadaljevanju priprave in sprejema dokumentov.

Glede navedbe Državnega sveta o delovanju izredne in redne uprave Vzajemne ponovno poudarjamo, da Agencija ne more komentirati posameznih poslovnih odločitev katere koli uprave oziroma članov uprav. Glede selektivne izvedbe revizij Agencija ne razpolaga s kriteriji, ki jih je za izvedbo revizij imela ali izredna ali katerakoli redna uprava. Dejstvo pa je, da so bile številne revizije izvedene že v času izredne uprave, ki je bila v svojem delu, kot uvodoma navedeno, časovno omejena. Prav tako Agencija nima pristojnosti, da bi raziskovala ponarejanje dokumentov (na primer ponarejanje zapisnikov nadzornega sveta). Agencija je v zvezi s slednjim v letu 2012 prejela prijavo, ki jo je nemudoma predala organom pregona, ki so za to pristojni.

Nadalje Državni svet navaja, da Agencija ni ukrepala proti taksativno navedenim osebam (člani izredne in redne uprave, notranji revizorki, članom nadzornega sveta...). Agencija lahko proti navedenim osebam ukrepa samo v okviru pooblastil, ki jih ima na osnovi ZZavar. Tako lahko v primeru neizpolnjevanja zakonskih pogojev ali zaradi neizpolnjevanja obveznosti, ki jih članom uprav določata ZGD-1 in ZZavar odvzame dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave. Agencija nima drugih vzvodov ukrepanja, pri čemer poudarjamo, da navedeni člani uprave niso več člani uprave Vzajemne (Dušan Kidrič in Irena Kos

nista člana uprave Vzajemne od leta 2010, Milojka Kolar od letošnjega leta). V kolikor bi se na osnovi dejanj članov uprave ugotovilo oškodovanje pa lahko oškodovana stranka sproži ustrezne postopke za katera so pristojna sodišča. Podobno omejeno lahko Agencija ukrepa samo proti obstoječim članom nadzornega sveta, in sicer na v odgovoru na prvo pobudo obrazložen način in zaradi v odgovoru na prvo pobudo navedenih razlogov. Prav tako Agencija ne more preverjati ali odgovarjati za izjave posameznikov, ki niso bile podane v imenu Agencije.

Agencija skladu z določili 172. člena ZZavar redno opravlja nadzor nad zavarovalnicami z namenom preverjanja, če zavarovalnice spoštujejo pravila o obvladovanju tveganj in druga pravila določena z ZZavar in predpisi izdanimi na njegovi podlagi. Agencija tudi v primeru poslovanja Vzajemne redno opravlja nadzor nad poslovanjem v skladu z ZZavar, tako na osnovi rednega poročanja kot rednih in izrednih pregledov poslovanja Vzajemne.

V upanju, da smo odgovorili na vsa Vaša zastavljena vprašanja, Vas lepo pozdravljamo.

Sergej Simoniti
direktor

Vročiti:

- Naslovniku
- Arhiv - tu

Poslano:

- Osebna vročitev

